

פ ר ו ש ו ר ק ו ל ס ט' 45/ג

מישיבת ועדת הפנים שהתקיימה ביום ג', י"א באב תשי"ד (10.8.54), בשעה 8.45.

- נוכחים: חברי הועדה:**
- נ. חת - היו"ר
 - א. פרי
 - ע. אסף
 - ס. חזני
 - ב. קטין
 - ח. טגורי-כהן
 - א. חביבי
 - ש. פרלשטיין
 - י. ישעיהו
 - ש. הלל

נוכחים: סר גלאס - מטעם משרד המשפטים
סר קטורינר - מטעם משרד הפנים

- סדר-היום:**
1. שונות;
 2. חוק לתיקון פקודת העיריות.

היו"ר נ. חת: פותח את הישיבה.

ס. חזני: יש לי שתי הצעות לסדר-היום: (א) הצעה בקשר לטעברת פ"ת; אני מבקש להזמין משלחת מטעם יושבי הטעברה; (ב) אני מציע לבקש משר הפנים, או מבא-כחו, לבוא לישיבת הועדה ויטביר לנו מה נעשה בקשר להכנות לבחירות לרשויות מקומיות. אנו קוראים ושותעים שההכנות לבחירות לכנסת מתנהלות בקצב הרואי, על סנה שאפשר יהיה לקיים את הלוח של חוק הבחירות. לעומת זאת אני שומע שלא כן הדבר לגבי ההכנות לבחירות לרשויות מקומיות. לנו צריך להיות ברור, שכל עוד קיים החוק האוסר שלבחירות לרשויות מקומיות דרוש פזמס בוחרים נפרד - צריך להכין. לפי האינפורמציה שבידי, לא נעשות כל הכנות בנידון זה, או, על כל פנים, לא במידה מספיקה. על כן יש חשש, שלא נוכל לקיים את הבחירות לרשויות המקומיות בטוועדן.

היו"ר נ. חת: בקשר לשאלה הראשונה שהעלה ח"כ חזני, נתקבל גם סכתב מועד הטעברה הנקראת טעברת עמישב. (קורא את הסכתב) אני טוכן לקבל את ההצעה לקבל משלחת מטעם הטעברה, אולם לא בשעת הישיבות הרגילות של הועדה.

הוחלט: לקבל משלחת מטעם תושבי טעברת עמישב ביום ג' הבא (17.8.54) בשעה 11.00.

היו"ר נ. חת: אשר לשאלת ההכנות לבחירות לרשויות מקומיות, נבקש בנידון הסברים משר הפנים.

כידוע נתקבלה בוועדת הפנים תלונה מגולי הכפר עילבון. נמצא תחת ידי מכתב המטונה על טחוז תל-אביב בענין זה (קורא את הסכתב), וכן מכתב-הסבר משר המשטרה (קורא את הסכתב). חוטבני טיותר טזה - פניה לשר המשטרה - אין הועדה יכולה לעשות.

כידוע נתקבלה הזמנה ס, מולפני הסדרה
בישראל בע"מ לבקר באולפניהם בהרצליה. אני מציע לערוך את הביקור ביום
ד' הבא, בשעה 13.00.

הוחלט: לבקר באולפני ההסדרה בהרצליה
ביום ד' הבא (18.8.54).

א. חניני:
בזמנו עוררתי שאלה בנוגע לחברי טועצת
הכפר בעני אשר נדרשו לחיצב בתחנת הטסטרה
בכפר הסמוך. מתי הועדה תדון בעניין?

היו"ר נ. חת:
עד כמה שאני זוכר התברר שהיתה זו פקודה
של המושל הצבאי, על כן אין הדבר נוגע
לטר הטסטרה; אולם אני מבדוק בפרוטוקול ונראה מה סוכם אז.

א. פרי:
בזמן האחרון אנו דנים על חוקים והרושם הוא
שהיו"ר שלנו רוצה לכפר על "עוונות" הועדה
במשך 3 שנים. זה טוב מאוד, אבל בינתיים אין אנו מספיקים לדון בכמה וכמה
ענינים שוטפים: ענין מעברת חריה, ענין השכר לסגני ראשי עיריות ומועצות
סקוטיות, ועוד שורה של ענינים שהועלו על ידי חברי הועדה. אני מציע לקבוע
טועד על סנת לדון בכל הענינים השוטפים הללו.

היו"ר נ. חת:
אני סוכן שבטגוע הבא בקיים ישיבה מיוחדת
לדיון בענינים אלה ונזמין אליה את שר הפנים.

א. סגור-כהן:
בין אותם הענינים שהעלו חברי הועדה אני
רוצה להזכיר את ענין ראש העין - עד מתי

יסגר טמונה בראש העין?

א. כלפון:
ברצוני לקבל הסברים משר הפנים בנוגע
לנוסחה לפיה יחולק המענק הממשלתי לרשויות
הקוטיות בשנת הכספים 1954/55.

נ. ספיר:
היו שמועות שרוצים לסגור את הסטרוס של
בית-שאן; בהזדמנות זו אני רוצה לקבל
הסברים משר הפנים בנידון זה.

הוחלט: לקיים ישיבה מיוחדת ביום ג' הבא,
בשעה 18.30, בנוכחות שר הפנים.

חוק לתיכון פקודת העירייה (הסדר)

מר גלמן:
אני מבקש להפנות תשומת לב חברי הועדה
על החלטה שנתקבלה בישיבה הקודמת בנוגע
לסעיף 260 (א). הועדה החליטה להגדיר הגדרה אחת את המושג "יום קובע".
החלטה היתה ש"יום הקובע" יהיה בדרך-כלל אותו יום קובע שנקבע לבחירות
לעיריות ומועצות סקוטיות, אלא במקרה שיהיו בחירות לוועדה המקלאית, אז
היום הקובע יהיה אותו יום שייקבע על ידי פקיד הבחירות. אני מודה שאז
לא עמתי על כל הכרוך בזה, ומתברר שאנו נכנסים על ידי נוסחה זו לסעגל
קמטים.

אחד הסקרים שבהם חייבת האדמיניסטרציה להקים
ועדה מקלאית הוא כשמתברר שבתחומי העיריה יש לפחות 50 מקלאים. זה בסידת
מה תלוי ביום הקובע. אני לא יכול למסור לפקיד את הטמכות לקבוע את היום
הקובע, במסר הוא קובע על ידי זה אם תהיה ועדה מקלאית או לא. חסרים
המבחנים כדי לבדוק באופן אובייקטיבי אם בתלמו התבאים שיש להקים ועדה מקלאית.
יש אפשרויות שונות כדי להתגבר על העניין; נביד שמסרד הפנים, או המועצה,
אריך לבדוק את הטעם לאותה שנה, ואז אם מתברר שהיו 50 מקלאים - יש להקים
ועדה מקלאית, ואם לא - אין להקים.

היו"ר נ. חת:

באופן מעשי השאלה תוכל להיפתר על ידי כך שעל הקמת הועדה החקלאית יוכל להחליט סר הסר או הטועצה. אני מציע שהיום הקובע יהיה בדרך-כלל היום הקובע לבחירות לעיריות, או כפי שהסר יקבע. אם אנו נקבל את החוק כעת והבחירות תהיינה בעוד שנה - השאלה באופן מעשי תיפתר; אולם צריך לתת אפשרות, שאם בכל זאת תקום עיריה, או במסך הזמן יתרחב הסטח החקלאי ויש צורך להקמת ועדה חקלאית, יוכל הסר לקבוע את היום הקובע.

סר גלאס:

סר הפנים בכל מקרה רשאי להוציא צו להקים ועדה חקלאית.

היו"ר נ. חת:

אולם בכל זאת צריך להכין רשימת בוחרים מדוייקת, לטמ כך בחוץ יום קובע. אני חושב שצריך לומר, כי במקרה כזה, סר הפנים בצו שלו רשאי לקטע את היום הקובע, לטרות שהיום הקובע יהיה קבוע בדרך-כלל. אני מציע בעוד נוסח כזה: היום הקובע יהיה בדרך-כלל היום הקובע לבחירות לרשויות מקומיות; אולם לבחירות הראשונות של הטועצה רשאי סר הפנים לקבוע תאריך אחר.

הצעת היו"ר בתקבלה

סעיף 260 (ט)

ע. אסף:

אני רוצה שיהיה ברור, שאם עיריה תחליט לסלול כביש בטח חקלאי, רשאית היא להשתמש בהטלים שהוטלו על אדמה חקלאית, ואין החקלאים רשאים לטעון, כי כביש, אין בו טעם ענין חקלאי.

א. כלפון:

הוצאות המינהל, כפי שנאמר בסעיף (ט), נדמה לי שזהו טושג רחב לפדו, כי יוכלו לכלול בו מסכורת ראש העיר, הגיזבר וכו' ואם יבואו לעשות חשבון כזה, אינני יודע אם ישאר טטהו מההטלים האלה. אני רוצה לדעת עד היכן מגיע האחוז הטכטימלי של הוצאות המינהל טכלל טכנם ההטלים. דומני שטושג לומר, לאחר ניכוי הוצאות המינהל היטירות.

סר גלאס:

בדרך-כלל עושים חשבון טה עולה המינהל כולו של העיריה וטהו אחוז ההוצאות של הועדה החקלאית בתוך ההוצאות הכלליות של העיריה. לפי זה טביעים לידי טפתח טטויים. אני בכל זאת טוכן להציע לכתוב, הוצאות המינהל הטבירות (כלומר, טתקבלות על הדעת).

היו"ר נ. חת:

אטר לשאלה שעורר חה"כ אסף, בנוגע לסלילת כבישים בטח חקלאי, העיריה תצטרך כל פעם להחליט על כך אם היא רואה בזה ענין חקלאי או לא, וכטובן בטארת אפשרות לערער על החלטתה בפני סר הפנים.

הוחלט: לנסח את הטושג, הוצאות המינהל בצורת, ההוצאות הטבירות של המינהל.

א. פרי:

אני טטטייג, כי אני טתנגד בכלל שלוועדה החקלאית יהיה טטטוט טינוחד. אני טתנגד למטלכה

בתוך מטלכה.

סעיף 260

היו"ר נ. חת:

ישנן ועדות שאפשר לבחור אותן רק טבין חברי העיריות. חברי ועדה טוענים לוועדת הכספים היא הועדה ב"ה הידיעה, היא טטטטט מקום טפנט בין כל חברי העיריה מהטיעות הטונות. על כן מציעים שהיא תהיה טורכבת רק טחברי עיריה. הועדה הזו תיעץ ולא תחליט.

ס. חזני:
אני שואל האם לא נכון הדבר להגביל את גודל ועדת הכספים ביחס כולסהו לגודל המועצה.
אני מציע שועדת הכספים תהיה שליש מגודל המועצה.

היו"ר נ. חת:
לדעתי זה יכול להפיק לטובה שתיטבע הסתמכותה של האופוזיציה בוועדת הכספים אם נגביל גודלה, ודווקא זהו המקום שכל הצדדים מעוניינים כי האופוזיציה תשב.

ס. חזני:
אני מקבל את הסכרך.

סעיף 160 - אין הערות

סעיף 160

ס. פרלמנט:
אני מתנגד שבוועדות ישתתפו חברי שמינם חברי המועצה.

א. פרי:
בסוף הסעיף אני מציע להוסיף, ובלבד שבכל הוועדות יישמר עקרון היחסיות בין הסייעות.

ס. חזני:
אני גם כן מציע תיקון כזה, אבל בנוסח אחר: "ובלבד שהמספר הכולל של חברי הוועדות יהיה סורכב לפי הרכב המועצה".

היו"ר נ. חת:
אין אני יכול לשכוח שעירייה זהו מסק, אין זה פרלמנט ופוליטיקה, והמסק יש לו חוקים מסלוי. לכן אני סורכר לקבל אפשרות של קיפוח מסויים.

יסעיהו:
האם לפי משמעות הסעיף הזה, כפי שהוא נוסח, אפשר להבין שאין אפשרות להרכיב את הוועדות לפי יחסי הכוחות? האם יש בחוק העיריות, שאינו טובח לפנינו, סעיף אשר משמטע מטנו שצריך לסטור על הסוד הזה?

מר בלאס:
אין דבר כזה.

א. פרי:
אנו קובעים בחוק דברים שהם דרושים להנהלה התקינה של העירייה. בעצם, כאשר אני מציע שהוועדות תהיינה סורכבות לפי יחסי הכוחות, אני גם כן סוכן להניח אפשרות מסויימת של קיפוח לגבי סיעות קטנות לגברי, נניח סיעה בת איש אחד, אבל בדרך-כלל הוועדות תורכבה בהתאם ליחסי הכוחות. אין אני דורש שבכל הוועדות ישתתפו נציגים מכל הסייעות, אבל אם בוחרים במספר ועדות, צריך להבטיח שגם לסייעה הקטנה תהיה נציגות לפחות בוועדה אחת.

ס. חזני:
ישנה מציאות ציבורית שכל חלקי הציבור צריכים להיות מסותפים במועצות ובבגופים טפציים. אם אתה לא סוכיר זאת בחוק, אתה פותח פרצה - לשנות מציאות המבוססת על יסודות של צדק וסוקרטי.

ח. סגוריי-כהן:
ישנן עובדות כיום, שאף שליש מחברי המועצה אינם מסותפים בכל ועדה והח בניתן לו לפעול אפילו בניגוד לחוק, ובשרירות לב, מפני שאין כל אפשרות לבקר את פעולותיו.

ה צ ב ע ה

הצעת ח"כ חזני, להוסיף בסעיף של סעיף 60 את הטלים, ובלבד שהמספר הכולל של חברי הוועדות יהיה סורכב לפי הרכב המועצה - לא נתקבלה.

הסתייגות, כנ"ל, לחברי הוועדה חזני וסגוריי-כהן

הסתייגות לחה"כ פרי (בהתאם להצעתו)

סעיף 160

א. חזני:
ישנה הצעה שיושביו ראש הוועדות ייבחרו לפי הרכב המועצה, ז.א. שכל הסיעות הסתתפות במועצה, בין הן בקואליציה ובין באופוזיציה, יהיה להן ייצוג במוסד של יושבי הראש.

ה צ ב ה

ההצעה הנ"ל של חבר הוועדה חזני - לא נתקבלה

היו"ר ג. חת:
לסעיף 160 (ב) יש שתי גירסות - א' וב'. אני בעד גירסה א' מטום שהוועדה היא רק סיעות, והשאלה היא, האם צריך להביא למועצת העיריה שתי דעות, במקרה של קולות שקולים בוועדה, או צריך להביא את הדעת שלצדה הכריע היו"ר הוועדה, באשר לסיעות בעיריה תמיד נימנע האפשרות להביא את הדעה השנייה, אם יראה צורך בכך, אבל אינני רוצה טראש להביא דברים לויכוח לישיבות המועצה.

ס. פרלסטיין:
אני בעד גירסה ב'. אם אנו יוצאים מתוך ההנחה שהוועדות רק סיעות ולא מחליטות, לא נראה לי שבמקרה של דעות שקולות צריך להביא את הדעה שלצדה הכריע היו"ר, מפני שאין זו החלטה כי אם המלצה, ואי אפשר שבעניני יפוצ יכריע היו"ר בקולו השני. דווקא שבמקרה כזה צריך להביא למועצה את שתי הדעות.

סר סטוניבר:
ברצוני להזהיר לחברי הוועדה כי המועצה רשאית לדחית את שתי הדעות גם יחד.

י. ישעיהו:
אני תומך בגירסה ב'. למעשה אין שום ערך לכתוב שהיו"ר יכריע; הערך היחידי הוא שיש כאן תקדים שלדעת מועצה יש שתי דעות, דבר שאני מתנגד לו.

היו"ר ג. חת:
אם לא התנבל גירסה א' מרשום לי הסתייגות, כי בטבילי זוהי שאלה פרינציפיונית; אני בעד זה שכל מוסד שהוא יוכל לבוא לידי זיכום בדיוניו, למרות שיש סכנה שהחלטותיו לא יתקבלו.

סר בלאס:
נדמה לי שהדעות של רוב הוועדה הן בעד ניסוח כזה שמוחק בכלל סעיף קטן (ב).

אחם צרכים לסיים לב לענין זה שהוראה זו, מפני שלא עסינו סייג, חלה גם על הוועיה החקלאית, ושם הדבר הוא רציוני יותר, מפני שהחלטות הוועדה החקלאית אלה מטענות יותר גדולה מאשר החלטות של ועדות אחרות. מפני שבמקרה הרציוני נתינת אפשרות ערעור בפני סר הפנים.

סר סטוניבר:
אני אכן בעד שמוטב לבטל סעיף קטן (ב).

ס. פרלסטיין:
כל זמן שאם הוועדה החקלאית אינה מחליטה אלא סיעה, אינני רואה כל צורך לתת ליו"ר שלה אפשרות להכריע בקולו השני, מפני שמטיל החלטותיה אינן אלא המלצות.

היו"ר ג. חת:
יכלי הצעת פטרה: "היו הקולות שקולים בוועדה, יכריע קולו של היו"ר הוועדה, אבל במקרה זה תובא לידיעת המועצה גם דעת המאזן."

י. ישעיהו:
ני מקבל את הצעת היו"ר בתיקון זה, ובלבד אסתי הדעות תובאנה בפני המועצה.

א. פרי:
אני תומך בהצעה המקורית של סר פרלסטיין.

ס. פרלסטיין:
אני מוותר על הסתייגותי.

אם הועדה החקלאית לא קיבלה כל החלטה,
אז אין אפשרות של ערעור והחלטת המועצה היא

סדר גלגל:

הקובעת.

ס. הלל:

אני חושב שכל העניין הזה של הגירסה השניה
אין לו כל שחר, כי יכולות להיות 5 דעות,
יכולים להתחבר 3 אנשים בדעות שונות, שרק דבר אחד מאחד אותם - ההתנגדות
להחלטת הרוב. השאלה היא אם יש החלטה שיש עליה ערעור מכל הצדדים, או
שהמועצה תצטרך לדון בכל הגירסות. לא יכול להיות מצב שלכל אחד תהיה דעה
אחרת, גישה אחרת, ואז נחזור לפני המועצה את כל הדיון שהתנהל בוועדה.
אם אנו נסתפק בזה שדעת היו"ר תכריעה, ולא נוסף כלום, פירוש הדבר
שאותה החלטה תועבר לטיפול כמו כל החלטה אחרת, ואני חושב שהאברים צריכים
להבין בטהר העניין. העניין הוא לא ליצור מצבים של תיקון, שאחרי שעות של
דיונים וויכוחים יוטח כל העטל לריק ויתחיל הויכוח מחדש.

ס. פרלמטיין:

אני רוצה להזכיר לחברי הועדה אפשרות שהקולות
יהיו שקולים והיו"ר לא יסתמס בזכותו להכריע.
הרי במקרה זה אין ברירה אלא להביא שתי הגירסות.

היו"ר נ. חת:

אם יהיה כתוב בחוק, יכריע בדעתו פירוש
הדבר שהוא מוכרח להכריע. נוסף על כך כשיש
דעות שונות אין פירוש הדבר שיש דעות שקולות. דענת שקולות יש כשלדעה אחת
יש סחפיית הקולות וכל היתר מצביעים נגדה. אם היו"ר יצרף את דעתו - הוא
יכריע.

מצביע גירסה א' בלי כל תוספת.

ה צ ב ע ה

בתקבלה גירסה א' בסעיף 160 (ב) ללא כל תיקון.

הסתייבות לחה"כ פרלמטיין המציע לקבל גירסה ב'.

הסתייבות לחה"כ פרי המציע למחוק סעיף קטן (ב).

סעיף 160

היו"ר נ. חת:

לא ברור לפי ניסוח סעיף זה כי כל הועדות
הן טיענות. אולי אפשר להוסיף בסעיף 160

ועדות טיענות אחרות.

א. פרי:

אני מציע להוסיף בסעיף 160 שמתפקידן של הועדות
ליעץ והחלטותיהן טעונות אישור המועצה.

הוחלט: להוסיף בסעיף 160 את המלים "ומתפקידן
ליעץ למועצה".

י. יטעיתו:

אני חושב שסעיף 160 צריך לבוא אחרי סעיף 160.

הוחלט: לעשות מסעיף 160 (ב) סעיף נפרד.

י. יטעיתו:

אם לא תקבל הסתייבותו של חה"כ פרלמטיין,
מצטרף להסתייבות של חה"כ פרי.

סדר גלגל:

לאחר שהכנסנו בסעיף 160 את המלים "ומתפקידן
ליעץ למועצה", יתכן שהנאמר בסעיף 160 מיותר.

היו"ר נ. חת:

קיבלתי מכתב מאת סדר בהרב מחיפה המבקש להסמיע
את דברו בפני הועדה בקשר לשאלת הרכב הועדות.

הוחלט: להזמין את סדר בהרב לישיבת הוועדה ביום
ג' הבא (17.8.54) בשעה 10.00.